

UUSI TESTAMENTTI AVAUTUU, osa 77ms

PAAVALI JA HÄNEN KIRJEENSÄ (jatk.)

PAAVALIN KIRJEET

Paavali on historian kuuluisin kirjeiden kirjoittaja. Juutalaisten keskuudessa kirjeiden kirjoittaminen oli hyvin epätavallista. Siltä ajalta on erittäin vähän juutalaisten kirjoittamia kirjeitä. Syykin tähän löytyy: He asuivat pienessä maassa eivätkä tarvinneet kirjeitä. Se oli myös kallista puuhaa.

Rooman imperiumissa oli valtakunnallinen postilaitos. Mutta se palveli yksinomaan Rooman virkakoneistoa. Tavallinen kansa ei voinut kävellä postilaatikoille postittamaan kirjeitä. Kirjeen sai kirjoittaa, mutta piti itse löytää posteljooni, joka veisi kirjeen perille. Lähellä asuville sukulaisille ei paljon kirjoiteltu. Heidän luonaan käytiin kylässä tai heille lähetettiin viesti ystävän välityksellä. Israelissa kirjoitettiin siis hyvin vähän kirjeitä; Rooman valtakunnassa taas varsin paljon. Kirjoittajat olivat usein virkamiehiä tai rikkaita ihmisiä, joilla oli varaa maksaa posteljoonille. Postipalveluja ei ollut. Kirjeen kirjoittaminen vaati siis pätevät syyt. Kirjeet koskivat kriisiä tai muuta suurta ongelmaa. KAIKKI PAAVALIN KIRJEET oli kirjoitettu juuri tuollaisiin tilanteisiin.

Kirjeet olivat muinaisessa maailmassa yleensä hyvin lyhyitä, yhden papyrussivun mittaisia. Siinä oli ehkä vain parinkymmenen sanan verran tekstiä. Joskus sivuja yhdistettiin ja ne rullattiin kääroksi. Silloin voi kirjoittaa pitemmänkin kirjeen. Paavalin kirjeet ovat pisimpiä, mitä siltä ajalta on jäljellä. Hänen kirjeissään oli keskimäärin 1300-sanaa – ja se on paljon. Hänen kirjeensä roomalaisille sisältää 7114 sanaa. Se on pisin kaikista tuohon aikaan kirjoitetuista teksteistä. Paavali tosiaan antoi kaikkensa noissa kirjeissä.

KIRJEEN MUOTO

Paavali noudatti tiettyä mallia kaikissa kirjeissään. Kun kirje oli rullattava paperiliuska, oli järkevää, että ENSIMMÄISENSÄ siihen kirjoitettiin lähettäjän nimi. Me usein kirjoitamme sen loppuun. "PAAVALI, JEESUKSEN ORJA."

Toiseksi kirjoitettiin osoite. Posteljooni rullasi auki vain ihan pienen osan alkua. "PAAVALI, EFESON PYHILLE."

Seuraavaksi tuli tervehdys. Sitä seurasivat hyvät toivotukset. Paavali käänsi ne rukouksiksi heidän puolestaan; hän toivottanut heille vain "Lykkyä tykö". Hän sanoi: "Rukoilen puolestanne tätä taikka tuota."

Seuraavaksi kirjoitettiin kohteliaisuus vastaanottajalle. Hänestä tuli sanoa jotakin kaunista. Aina, kun oli mahdollista, Paavali kirjoitti kauniita sanoja ihmisistä, joille hän kirjoitti. Vasta sitten hän kävi käsiksi ongelmiin. Meillekin hyvä neuvo: sano ensin jotakin kaunista!

Ilmestyskirjan seitsemässä kirjeessä Aasian seurakunnille, jotka Jeesus itse kirjoitti, Hän noudatti tätä samaa kaavaa. Hän kehui niitä ennen kuin kritisoi niitä. Tämä on kristillinen tapa toimia! Kun

se on tehty, voi käydä asiaan ja lopuksi vielä yhdellä lauseella tehdä yhteenveto siitä. Sitten kirjoitetaan lisää tervehdyksiä ja allekirjoitus tietysti loppuun.

Useimmat ihmiset eivät itse kirjoittaneet kirjeitään. Olette varmaan nähneet kuvia kirjeenkirjoittajasta Intiassa. Yleensä hankittiin joku muu kirjoittamaan kirjettä. Kreikkalaisessa maailmassa tällaista ihmistä kutsuttiin nimellä ”amanuensis”. Paavalikaan ei itse kirjoittanut omia kirjeitään. Hän saneli ne amanuenssille. Joskus se oli SILAS, joskus joku muu. Tämä oli tärkeää, koska se merkitsee, että kirjeet puhuttiin; niitä ei kirjoitettu. Suurin osa Uutta testamenttia puhuttiin ennen kuin kirjoitettiin. Voitte kuvitella Paavalin harpponeen edestakaisin ja sanovan...”Nyt sano heille tämä.” Se on puhuttua viestiä aivan kuin hän olisi ollut paikalla. Se on hyvin puhekielinen tyyli, ei kirjallinen tyyli.

Paavali ei kirjoittanut vastaanottajille ”luentoa”. Hän kirjoitti kirjettä siksi, että ei voi itse olla paikalla. Mutta se on sama kuin jos hän olisi, koska hänen puheensa vain kirjoitettiin ylös. Hän kävelee ja puhuu tuolle seurakunnalle. Kuitenkin se tulee kirjeen muotoon.

Paavali lähes aina allekirjoitti kirjeensä lopuksi. Paavalin silmissä oli jotakin vikaa. Emme vain tiedä tarkalleen, mitä. Mutta sen merkitsi sitä, että hän kirjoitti ”jättisuurin kirjaimin”. Näin hän Galatalaiskirjeen lopussa kirjoittaa...”Näettekö, miten suurin kirjaimin kirjoitan omin käsin...”

Hän alkoi tehdä näin Tessalonikalaiskirjeissä, Jotkut olivat alkaneet imitoida Paavalia ja lähettää kirjeitä hänen nimissään – ja se sai aikaan paljon vahinkoa. Tessalonikan seurakunnalla oli sellainen kirje, joten Paavali piti huolen siitä, että hän allekirjoitti toisen kirjeensä omakätisesti. ”Älkää uskoko mitään kirjettä, jossa ei ole minun allekirjoitustani!” Paholainen voi pettää niin monin tavoin.

KOLMENLAISET KIRJEET

Paavali kirjoitti kolmenlaisia kirjeitä:

- 1) HENKILÖKOHTAISET joillekin yksilöille: Filemon, Timoteus, Tiitus.
- 2) SATUNNAISET kirjeet seurakunnille. Sanalla ”satunnainen” tarkoitetaan, että ne kirjoitettiin tiettyyn seurakunnan tilanteeseen. Oli tilanne, johon tarvittiin kirje.
- 3) YLEISET kirjeet. Sellaiset, joita saamme kymmenittäin joka joulukuusi. Se on yleensä printattu. Ja siinä kerrotaan perheestä, lomista jne. Ne ovat kiertokirjeitä, joilla ei ole todellista yhteyttä lukijaan. Vastaanottajalle ne eivät tule mihinkään tiettyyn tilanteeseen. Ne ovat yleisiä uutisia, jotka soveltuvat kaikkialle, minne ne lähetetään. Paavi kirjoittelee silloin tällöin tällaisia kirjeitä. Hän kutsuu niitä kiertokirjeiksi. Myös lähetystyöntekijät harrastavat tällaisia kirjeitä. Sellainen on yleinen kirje. Paavali kirjoitti VAIN YHDEN SELLAISEN.’

EFESOLAISKIRJE

Roomalaiskirje ei ole sellainen (yleinen); se oli suunnattu tiettyyn tilanteeseen Roomassa. Efesolaiskirje on ainoa, jossa hän ei käsittele mitään paikallista ongelmaa. Hän kertoo yleisesti kristillisestä uskosta ja tavasta elää. Se on erittäin hyvä kirje ja soveltuu jokaiselle kristitylle.

TULKITSEMISONGELMA

Eri tilanteisiin suunnattujen kirjeiden osalta meillä on tulkitsemisongelmia, niiden tulkitsemisessa ja soveltamisessa. Ne ovat vain toinen puoli kirjeenvaihdosta. Oletteko koskaan olleet läsnä, kun joku on puhelimesta? Kuulette vain toisen osapuolen keskustelun. Kirje on juuri tällainen. Ja varsinkin tiettyyn tilanteeseen kirjoitettu kirje. Tilanteeseen, josta emme tiedä muuta kuin minkä kirje kertoo. Joudut arvaamaan, mitä siinä seurakunnassa tapahtuu, joka on tämän kirjeen tarpeessa. Siinä joutuu salapoliisin hommiin ja lukemaan rivien välistä. Paavali kirjoitti kaksi kirjettä Tessalonikiin. Toinen oli hyvin lämmin. Ja toinen taas hyvin viileä. Miksi toinen oli lämmin ja toinen viileä? Mikä on saanut sävyn muuttumaan?

KIRJEIDEN MERKITYS

1. UT:n seurakunnat eivät olleet täydellisiä. Jos taas niillä ei olisi ollut ongelmia, meillä ei olisi yhtäkään Paavalin kirjettä. Vain koska Korintin seurakunta oli niin karismaattinen ja niin lihallinen, meillä on 1. Kor.13 (rakkauden korkea veisu). Kiitos Jumalalle, etteivät he olleet täydellisiä!

2. Ei ole toista uskontoa, jossa kirjeitä käytetään tuomaan jumalallista ilmestystä. Henkilökohtaisesta kirjeestä ihmiseltä toiselle tulee Jumalan sanaa. Olemme niin tottuneet näkemään epistolat Raamatussa, että pidämme niitä itsestään selvyytenä. Paavali ei aavistanut kirjoittavansa Raamattua. 2. Pietarin kirje viittaa Paavalin kirjoituksiin KIRJOITUKSINA. Ne kyllä alkoivat olla niitä jo Uuden testamentin päivinä. Mutta ei Paavali sitä ajatellut.

MIKSI JUMALA MENETTELI NÄIN?

Miksi Jumala käytti kirjoituksia välittääkseen Sanaansa?

1. Se tekee Jumalan sanansa henkilökohtaisen. Jumalan sana on osoitettu meille.
2. Jumalan sana on käytännöllinen. Kirjeet koskevat aina käytännöllisiä asioita. Ne liittyvät elämään ja todellisiin tarpeisiin. Avioliittoon, orjuuteen, lapsiin ja koteihin ja päivittäisiin askareisiin.

Ettemme eksyisi filosofiaan ja akateemisiin teologioihin. ON LIIKAA AKATEMISIA ÄLYKKÖJÄ, JOTKA OPETTAVAT KRISTINUSKOA. He ovat linnoittautuneet norsunluutorneihinsa, yliopistojen luentosaleihin, joissa he keskustelevat kristillisyydestä. Sieltä saamme kaikki Durhamin piispan näkemykset. Ne tulevat "luentoteatterista".

Jumala ei ole antanut meille Sanaansa luentoina, vaan kirjeinä. Haluamme henkilökohtaisen ja käytännöllisen uskon. Raamatun opiskelun riemua on se, että jatkuvasti näkee asioita, joita ei ole nähnyt aikaisemmin. Se on tuore ja mielenkiintoinen tänään!

Ajattelin: "Kiitos Jumala, että annoit meille kirjeet osoittamaan sinun totuutesi!" Kirjeessä totuudesta tulee henkilökohtainen ja käytännöllinen. Sitä me haluamme. Haluamme henkilökohtaisen ja käytännöllisen uskon. Niinpä emme saaneet luentoja. UT:ssa ei ole yhtään Paavalin luentoja!

Väinö Hotti / David Pawson